

СЛАВНИ БЪЛГАРСКИ ПОВЕДИ

7

ОДРИН

ОБСАДАТА
И ЩУРМЪТ НА КРЕПОСТТА

През 1912 година извоювалите независимост от Османската империя балкански държави – България, Сърбия, Гърция и Черна гора, ѝ обявили война. Водел ги стремеж за национално обединение и териториално уголемяване. Те се съюзили в Балкански съюз, за да постигнат целта си с общи усилия.

По това време разпадащата се империя все още владеела голяма част от Балканския полуостров според условията на Берлинския договор от 1878 година. Населението на тези области, векове наред просъществувало под османски гнет, но запазило националното си самосъзнание, водело неуспешна борба да му бъде дадено правото на самоуправление – автономия.

Българските войски трябвало да настъпят на много широк фронт в Тракия, Западните Родопи и Пиринския край. Още в началото на бойните действия подразделения на Втора българска армия достигнали до Одрин. След разгрома на турците при Лозенград и Люлебургаз през октомври 1912 година Одринската крепост била обсадена. Обсадата продължила пет месеца. По онова време тя била силно укрепена. Предната ѝ позиция, опасваща Одрин, била на десетина километра от него, а на отстояние на около три километра от нея градът бил заобиколен от главния укрепен пояс с траншеи и фортове – повечето каменно-земни и два стоманобетонни, артилерийски площадки, картечни гнезда и преградни ровове. И пред двете позиции били разстлани телени заграждения, широки поне десетина метра. Зад главния укрепен пояс имало още един отбранителен пояс, останал от по-стари времена. Гарнизонът на крепостта наброявал около шейсет хиляди души, разполагащи с оръдия от различен калибър, картечници, прожектори за наблюдение на противника, с добре снабден арсенал от боеприпаси и с две, независими една от друга, радиотелеграфни връзки. Според всички военни критерии се е смятало, че Одринската крепост е непревземаема с щурм. Но не така мислели българите.

Българското командване взело решение да я щурмува. Обсаждащите сили били разделени на четири сектора: източен (на левия бряг на Тунджа и Марица), западен (на левия бряг на Арда до Марица), северозападен (на десния бряг на Тунджа до Марица) и южен (на десния бряг на Марица и Арда).

Военните планове предвиждали главният удар да бъде нанесен от най-големия, източния сектор на обсадата, командван от генерал Георги Вазов – брат на именития български поет и писател Иван Вазов и на генерал Владимир Вазов.